

nina. Autoři terminologického slovníku mají podle mého skromného mínění přispívat svou autoritou k očistě názvosloví, pokud to jde. Kniha však jest pozoruhodným úkazem snahy po ustálení právních výrazů, a ve smyslu tom jest ji velice vítati. dnk.

Dr. E. Beneš: Válka a kultura. (Čs. vědecký vojenský ústav. — 8 Kč. — Str. 68.)

Knihu dra Beneše, s podtitulem »Studie z filosofie a sociologie války« možno nazvatí úvodem do mezinárodní politiky a to úvodem filosofickým, jímž autoru skutečně se stala. Je to otisk z »Lumíra« 1915, kde ji autor uveřejnil jako docent sociologie co ohlas universitních přednášek a »zanechal nám ji tehdy jako odkaz před svým odjezdem do Švýcar a zdůraznil v ní oprávněnost našeho odboje s hlediska filosofického a sociologického« (kpt. Wolf). — Problém války dle dra Beneše řeší tři theorie: dvě kontrastující a třetí »aurea mediocritas«, stanovisko autorovo a našeho národa za světové války. Řešení vychází vždy z pojmu kultury. Theorie pacifistická zavrhuje jakoukoliv válku chápe kulturu jako souhrn všech mravních hodnot společných celému lidstvu abstrahující od jednotlivých národů, chápe ji dále jako něco mezinárodního, kosmopolitického, vedoucího k ideálu beznásilí. Toto pojetí kultury je chybné, takže s ním padá i theorie pacifistická. Kultura je vždy něco typicky národního, co nedá se srovnávat s jinou za účelemi hodnocení, neboť není tu hodnotícího kriteria, tedy ani vyšší ani nižší kultury. Toto pojetí kultury přiznává každému národu právo na othájení vlastní individuální kultury, právo tak samozřejmé u individua, neboť je jen výrazem pudu po sebezachování. S tohoto hlediska nutno odmítnouti třetí řešení hlavně v Německu šířené, vyslovené už Fichtem, později sociologií biologickou z Darvína vycházející i organickou, konečně hlásané německými generály (Beonhard). Tito všichni hájí válku absolutně, neboť vždy je »Entwicklungsträger«, zdůrazňují civilisační, tedy čistě technickou stránku kultury a na tom základě tvoří kriteria hodnocení, po výtce kvantitativního — známé to německé opěvování jejich vyšší kultury a boje mezi kulturou západu, reprezentovanou Němci (resp. střední Evropou) a barbarskou kulturou ruskou, jejíž vítězství by znamenalo zánik kultury evropské, což všechno slyšeli jsme ještě intenzivněji z článků, brožur i foliantů německých autorů za války. Autor končí závěrem, že válka, násilí, revoluce je oprávněnou, je povinností, sahá-li se na kulturu národa. V. V.

Dr. A. Milota: Proč stát trestá. Obč. knih. sv. 34. Úkolem tohoto spisku jest poučiti neprávnicka o významu a účelu trestního práva. Jest tu v hlavních rysech celý jeho vývoj, od trestu soukromého, vzniklého z touhy po mstě až k době nové, kde právo trestati přechází zcela na stát a stává se zároveň povinností. Vyličen je také význam trestu v různých dobách, původně odplata co možná největší, později ochrana společnosti před zločinem. Obšírně vykládá autor moderní kriminalistické teorie, k nimž se sám hlásí, které posuzují zločin jakožto zjev společenský a od trestu žádají v první řadě účelnost. Trestní čin jest jim jen podnětem k zahájení řízení, zločinec nemá býti posuzován podle něho, nýbrž podle nebezpečnosti. Autor informuje čtenáře také o vlivu těchto teorií na osnovu našeho trestního zákona, který jest ovšem modifikován elledy na mravní názory lidu. Spisek vyhovuje dobře svému úkolu, je psán srozumitelně pro laika, ale neztrácí s očí vědecké jádro a hodí se výborně i k uvedení studujících do teorie trestního práva. J. B.

Dr. V. Forster: Mentální faktory zločinnosti. (Naše Doba XXX., 612). Příspěvek ke studiu zločinnosti po stránce psychologické podává materiál i k teorii kriminalistické i důležité momenty pro praktického soudce: V novější době trestáme-li, vždy snažíme se zjistiti faktory, které onen čin způsobily, ať se snažíme redukovat příčiny na činitele fysické (Lembroso) — což nedostačuje, anebo hledáme je v mentálním charakteru trestaného; ale vždy jsme nuceni předpokládati, že existuje určitá praedisposice zločinu, »zločinná diathesis«. Chceme-li najíti příčiny zločinnosti nestačí metoda statistická, nýbrž je nutno analysovati duševní